

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2012 сыл
Сэтинньи
17 күнэ
Субуота №152-153
(10745)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Бастакы президент
М.Е. Николаев 75 сааһа

НИКОЛАЕВСКОЙ ААҔЫЫЛАРГА

Сэтинньи 8 күнүгэр Покровскай куоракка Хаҥалас улуунун администрациятын тэрийиитинэн улуустаагы киин библиотека бастакы президеммит М.Е. Николаев 75 сааһын көрсө зональнай научнай-практическай конференция буолан ааста. Хаҥалас, Нам, Горнай, Мэнэ-Хаҥалас улуустарыттан 54 дакылаат ааҕылына. Дагылаат 8 хайысханан барда. Алта киһилээх дьүүлүүр сүбэ үлэлээтэ. Биһиги улууспуттан Хатын Арыы нэһилиэгин кэскиллээх ыччата Майя Мунхалова, М.К. Аммосов, И.Е. Винокуров, М.Е. Николаев: олох салҕанар дьон дакылаатынан «Вклад М.Е. Николаева в развитие федерального устройства России» дьон секцияга кытына уонна бастакы миэстэни ылан маҥнайгы степеннээх дипломуна, остуолга уруллар «Николаевскай зональнай ааҕылар» знагынан бэлиэтэннэ. Майя быйыл үөрэтин бүтэрэн «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатыгар тыа хаһаайыстыбатын специалиһын көмөлөһөөччүтүнэн үлэли сылдьыбыта. Кини олохтоох дьаһалта ыччаты кытта үлэлэр отделын специалиһа Е.С. Евстафьева сүбэтинэн ааҕыга кытыбыта.

Майя салайааччытынан И.Е. Винокуров аатынан кыраайы үөрэтэр музей научнай сотрудинга Л.В. Петрова буолар. Киниэхэ «За качественную подготовку участника» дьон сертификат туттарылына. Нам улуунун делегациятын М.К. Аммосов аатынан Государственность музейин директора А.В. Кириллин салайбыт. Эбиэттэн кизэ Хаҥалас улуунун баһылыгы социальнай бопшуростарга солбуйааччы Н.А. Макаров приемгар сылдьыбыттар. Кини улуунун үлэтин-хамнаһын, дьонун-сэргэтин, ситиһиилэрин кэпсээбит. Улуунун биллэр дьонугар анаан оҕорбут хартыына галереятыгар сырытыннарбыт уонна хас биридилэригэр «Хаҥалас улууһа», «История личности» дьон кинигэлэри бэлэх ууммут.

Улуус чизин Николаевскай ааҕыларга көмүскээбит Майя Мунхалованы, салайааччыларын Петрова Л.В., Евстафьева Е.С. кыайан-хотон, үөрүү көтөлөөх кэлбиттэринэн итиитик-истинник эбэрдэлиитбит. Айар-тугар дьобургут үкүү турдун, үрдүк ситиһиилэрдээх чыпчааллары.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

АҔЫАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Партизанга тыа хаһаайыстыбатын табаарын оҕорон таһаарааччыларын күннэрин бэлиэтиир үөрүүлээх кизэһэ, бааһынай хаһаайыстыбалар быыстапка-дьаарбанкалара тэрилиннэ. Таһаарылаах үлэлээх хаһаайыстыбаларга олохтоох дьаһалта Бочуотунай грамоталара туттарылыннылар.

Быыстапка-дьаарбанка кыайылаахтарынан ааттанналар: «Эгдээт» б/х (сал. М.В. Оконешникова) — «Таһаарылаах хаһаайыстыба», «Бүтэй иһэ» (сал. П.Я. Новгородов) — «Сатабыллаах хаһаайыстыба», «Чороон» (сал. Н.Е. Соловьев) — «Бэринилээх хаһаайыстыба», «Бэтиэм» (сал. И.П. Гаврильев) — «Кэскиллээх хаһаайыстыба».

П.И. СКРЯБИНА, Партизан

Доруобуйа баар —
күндү баай

Сэтинньи 15 күнүгэр улууспут киинигэр Нам дьоно-сэргэтэ бүтүүнэ күүтэрбиттэн, кэтэһэриттэн кэлтэҕэй буола сыспыт, олус күүшүт саҥа поликлиникабыт аныгы кэм ирдэбилгэр толору эппиэтиир гына тупсаҕайдык, бөбө-таҕа гына тутулан, ис бараана барыта ситэриллэн-хоторуллан аһыллытын үөрүүлээх тэрээһинэ буолла.

Бу тэрээһингэ, бу үөрүүгэ киин куоралыттан республикабыт үрдүкү салайааччылары, улууспут дьаһалтатын үлэһиттэрэ, нэһиликтэригэр бэрэстэбиттэллэрэ кэлэн бу бэлиэ, үөрүүлээх түгэн туоһуларынан буоллулар.

Мустубут дьон бары — ыалдьыттар, поликлиника үлэһиттэрэ, доруобуйа харыстабылын ветераннара саҥа поликлиникаламмыттарынан олус сүргэлэрэ көтөүллүбүтэ, сирэйдэрэ-характара сырдаабыта, үөрбүттэрэ-көппүттэрэ көрүөхтэн кэрэ, истин.

Саҥа тутуу бүтэн үлэтин саҕалары буолбутунан Саха дьонун дьонун-үтүө үгэстэринэн сиэри-туому тутуһан аал той аһах тутулуна, арчылааһын ытытылына, сахалыы айхаллыыр-уруйдуур тойук туойулунна. Ити кэнниттэн мустубут улуус дьонун-сэргэтин Саха республикатын Президентэ Е.А. Борисов, «Нам улууһа» МТ баһылыга А.И. Ильин, поликли-

Бэлиэ түгэн

Сир үрдүн сэттиэнэҕин
өртөөбүт —
Син биир сүдү диэбим —
Өктөөбүр!
Н. Рыкунов.

Биһиги улууспут киинигэр сэтинньи сэттис күнүгэр Өктөөп революциятын тэрийбит, салайбыт, былааһы норуот сэбиэтигэр биэриини ситиспит, сэбиэскэй судаарыстыбаны төрүттээбит В.И. Ленин пааматынньыгын иннигэр киһи аймах сүдү собутигыгар — Өктөөбүргэ аналлаах үөрүүлээх митин улуус коммунистарын тэрийиилэринэн буолан ааста. Бу тэрээһингэ улууспут ытык кырдыаҕастара, дойдубут сайдарын туһугар күүстэрин-уохтарын харыстаабакка үлэлээбит ветераннарбыт кыттыны ылылар.

«Өктөөп кырдыга өлбөөдүйбөт, биһиги дьыалабыт кырдыктаах» дьон дакылааты Нам улуунун коммунистарын райкомун чилиэнэ Михаил Федорович Кугданов оҕордо. Кини кэнниттэн Нам райкомун урукку секретара Валерий Романович Кутуков, үлэ ветерана Николай

КҮҮТҮҮЛЭЭХ ПОЛИКЛИНИКАБЫТ, ДЬЭ, АҔЫЛЫННА!

никаны туппут «Адгезия» дьон тутар тэрилтэ генеральнай директора М.Ф. Охлопков, улуус доруобуйатын харыстабылын кылаабынай бырааһа Л.А. Слепцов эбэрдэлээтилэр. Эбэрдэлэр

кэннилэриттэн тутуулааччылар кылаабынай бырааспыттар Леонид Алексеевич Слепцова дьэ тутулан бүтүүтүн кэрэһэлиир символическай күлүүһү туттардылар. Ол кэнниттэн саҥа поли-

клиника ааныгар туора тардылыбыт кыһыл лиэнтэни СР Президентэ Егор Афанасьевич Борисов, улуус баһылыга Альберт Иннокентьевич Ильин, улууспут кылаабынай бырааһа Леонид Алексеевич Слепцов быһаннар бу үөрүүлээх түгэнгэ кэлбит дьону-сэргэни дьэ иһигэр киллэрдилэр.

Сырдык, сонун барааннаах дьэбэ киирбит ыалдьыттары, республика салайааччылары, улуус олохтоохторун поликлиника үлэһиттэрэ — кылбаа манан халааттаах ааньалларбыт хордара эриэккэс ырыанан эбэрдэли көрүстүлэр.

Ити кэнниттэн республикабыт Президентэ министрдерин кытта үс этээскэ баар кабинеттары, онно туруоруллубут араас аналлаах саҥа медицинскэй оборудованиены кэрийэ сылдьан көрдө-иһиттэ, манна үлэлиэхтээх медперсоналы кытта көрсөн ирэ-хоро кэпсэттэ-ипсэттэ.

И. ИВАНОВ

ӨКТӨӨП ҮТҮӨТЭ УМНУЛЛУБАТЫН!

Иванович Ноев, улуус ветеранарын сэбиэтин председателэ Николай Никитич Баишев тыл эттилэр, мустубут дьону-сэргэни эбэрдэлээтилэр.

20-чэ сыллаагыта сэтинньи сэттистиир дорвоонноох күнүн дьон-сэргэ күүтэн үөрэ-көтө

өрөгөйдөөхтүк бэлиэтиирэ. Болуоссаттар, улууссалар кытыастар кыһыл былаахтарынан, плакаттарынан киэргэтиллэллэрэ, чаччы бырааһынньыктыыр настарыанна баар буолара. Биир уһуктан нөнүө уһукка, өмүрэх дьон курдук түһэ сылдьар, ба-

ары баарынан ылыммат, сыаналаабат быһыы, арааһа, олох сыһа буолара буолуо. Холобур, Францияга урут да, билгин да баттыгастаах Бастилия сууллубутун, Парижскай Коммуна кыайытын көтүппэккэ бэлиэтииллэр. Бу историяларын убаастыылларын чаҕылхай көстүүтэ. Кинилэр хайдах да сыанабыт бэриллибитин иһин улуу собутиеларын, дьонун традицияларын биһиги курдук сиргэ-буорга тэпсигэттэр — бу нация улуутун, кыаһын, дьонунун, демократия дьин баарын көрдөрөр.

Хайдах да сыаналаабыттары иһин эһэлэрбит-эбэлэрбит, ийэлэрбит-аҕаларбыт сырдыкка, сирдээх олоххо тардыһар саҥа олохторо Өктөөптөн саҕаламмыта. Дьоммут-сэргэбит төрөөбүт дойдularын сайыннарар, дойдularын туругурдар туһугар күүрэннээхтик үлэлээбиттэрэ-хамсаабыттар, айбыттар, туппуттар, ыраахан, былдыһыктаах кэмгэ Ийэ дойдularын туруулаһан көмүскээбиттэрэ, быһаабыттар. Кинилэр хорсун олохторун, үтүмэн үтүс ситиһиилэрин олох мэлдьэһэн кэбиһэр ханнык да бырааппыт суох.

И. ИВАНОВ

Вице-премьер правительства Якутии П. Маринычев: «РЕАЛИЗАЦИЯ ПРОЕКТА ЯКУТСКОГО ЦЕНТРА ГАЗОДОБЫЧИ ПРИНЕСЕТ В БЮДЖЕТЫ ВСЕХ УРОВНЕЙ ОКОЛО 170 МЛРД РУБЛЕЙ»

Республика Якутия и ОАО «Газпром» заключили долгосрочные соглашения по реализации Восточной газовой программы и созданию Якутского центра газодобычи. В рамках этих проектов на территории республики построят новый магистральный газопровод «Якутия - Хабаровск - Владивосток» и запустят Чаяндынское нефтегазоконденсатное месторождение, объем разведанных запасов которого составляет 1,2 трлн кубометров газа (более 44% всех запасов природного газа в республике). О роли Якутии в этих проектах «Интерфаксу» рассказал вице-премьер республиканского правительства Павел Маринычев.

- Павел Алексеевич, одним из наиболее важных для республики итогов работы с «Газпром» должна стать, вероятно, газификация населенных пунктов Якутии?

- Да, действительно, реализация генеральной схемы газификации, согласованной между Якутией и «Газпромом», предполагает доведение количества газифицированных населенных пунктов в республике до 314. Они в основном расположены на территории Алданского, Нерюнринского и Олекминского районов. Таким образом, уровень газификации с нынешних 26% приблизится к 70%, то есть к среднероссийскому уровню. Сейчас в Якутии газифицировано около 100 населенных пунктов. При этом доступ к газу в действительности имеет заметно больший процент жителей республики, поскольку газ проведен в самые крупные пункты. Но все равно социальный эффект такого проекта трудно переоценить.

- К какому сроку планируется достичь указанных показателей? Первый газ, как следует из планов, пойдет по трубам в 2016 году?

- 2016 год - это год ввода в действие газовой оторочки Чаяндынского месторождения. Так предварительно записано в обосновании инвестиций для формирования Якутского центра газодобычи. А реализация генеральной схемы и самого проекта центра - это достаточно длительный процесс. Горизонт исполнения проекта - 2045 год. Что же касается газификации населенных пунктов, то озвученные мной параметры рассчитаны до 2020 года.

- Получат ли доступ к газопроводу «Якутия - Хабаровск - Владивосток» компании, работающие в республике?

- Да, конечно. Безусловно, принятие таких решений - это прерогатива ОАО «Газпром». Но мы уверены, что независимые компании получат доступ для заполнения к экспортной трубе. Что касается условий этого доступа, то они будут регулироваться договорами, которые будут заключать «Газпром» с этими компаниями. В принципе, эти вопросы отрегулированы российским законодательством, в том числе антимонопольным. Так что доступ к трубе будет осуществляться по общепринятым нормам.

Я ранее называл уже, по крайней мере, две якутские компании - это ОАО «АЛРОСА-Газ» и ООО «Ленск-Газ». Сейчас они поставщики локального масштаба, но с доступом к трубе смогут реализовывать свою продукцию и за пределами республики. Это, в свою очередь, положительно скажется как

на выручке, так и на развитии местных предприятий.

Кроме того, мы знаем, что вдоль маршрута газопровода расположено очень много комплексных месторождений углеводородного сырья. Поэтому, я не исключаю, что в числе поставщиков может оказаться, например, ОАО «Сургутнефтегаз», потому что эта компания открыла несколько газовых месторождений в процессе своих геологоразведочных работ. Новыми возможностями мы собираемся привлекать в республику и другие компании.

Но присутствие газопровода скажется на работе не только компаний, имеющих отношение к газу. Например, «Газпром» поддержал предложение властей республики осуществлять централизованное, а не локальное, электроснабжение возводимых в рамках проекта объектов. Это позволит задействовать мощности каскада Вилюйских ГЭС, улучшить его эффективность и экономические показатели.

Также мы надеемся, что реализация Восточной газовой программы позволит снизить в республике стоимость вторичных энергоресурсов (электроэнергия, тепло). Поскольку используемый энергетиками газ стоит дешевле остальных видов топлива.

- При добыче сырья в России всегда возникает очень сложная дилемма: экспортировать его или перерабатывать. Собирается ли Якутия воспользоваться возможностью производить свое химическое производство?

- Конечно, один из тех вопросов, которые мы ставили перед ОАО «Газпром» - это развитие перерабатывающих производств на нашей территории. Смысл развития переработки внутри Якутии, безусловно, есть. В настоящее время все продукты переработки углеводородного сырья мы завозим извне, производство существует лишь в небольших объемах. Между тем, внутриреспубликанский объем потребления таких продуктов достаточно значителен и имеет тенденцию к росту. Поэтому наличие перерабатывающих производств на территории Якутии выгодно для республики. Во-первых, мы могли бы формировать цены без учета транспортных расходов по их доставке внутри региона. Во-вторых, по нашему мнению, это рентабельно и для потенциального производителя - опять-таки из-за увеличивающихся объемов потребления.

Например, на западе республики возможно появление нефтеперерабатывающего завода, а на юге - газохимического комбината. Обсуждается также

проблема, как распорядиться попутно добываемым компонентом углеводородного сырья - газом гелием. Большинство этих вопросов нашли обоснование в инвестиционном плане по проекту центра газодобычи в Якутии, который «Газпром» представит на рассмотрение правлению компании в декабре. Но окончательное решение будет принято по результатам рассмотрения.

- Как будет решаться кадровый вопрос для этих проектов?

- На этапе строительства газопровода «Якутия - Хабаровск - Владивосток» нам потребуется 7 тыс. человек, а в период эксплуатации Чаяндынского месторождения - 3 тыс. человек. Сейчас перед нашими профильными министерствами поставлена задача готовить специалистов под новые инвестиционные проекты. Нам бы, разумеется, хотелось обеспечить трудоустройство своих жителей на те рабочие места, которые появятся в результате реализации проектов, в том числе по проекту Якутского центра газодобычи. Поэтому мы сейчас в режиме «нон-стоп» работаем с сотрудниками «Газпрома», определяем номенклатуру необходимых специальностей и количество необходимых специалистов. После чего верстаем свои планы по их подготовке в учебных заведениях как в республике, так и за ее пределами. Надо сказать, что Якутия уже много лет обеспечивает государственный заказ на подготовку нужных специалистов. Такой опыт в республике есть, мы всего лишь его наращиваем.

- «Газпром» инвестирует в масштабный проект по газодобыче в Якутии 950 млрд рублей. Предусмотрено ли финансовое участие со стороны республики?

- Якутия опосредованно принимает участие в реализации этих проектов. Она, в частности, будет содействовать формированию инфраструктуры. Но прямых инвестиций в проект «Газпрома» за счет республиканского бюджета не предусмотрено.

- Как правило, регионы стараются поощрить присутствие крупных инвесторов на своей территории налоговыми или иными льготами. Собирается ли Якутия предоставлять их «Газпрому»?

- Вопрос предоставления льгот - это всегда вопрос экономической эффективности или ее отсутствия у какого-либо из проектов. Во всем должна быть логика. Я думаю, что этот вопрос нужно будет обсуждать по результатам рассмотрения обоснований инвестиций, когда станет ясно, есть ли или нет необходимость в этих льготах.

- Уже известно, как увеличатся поступления в бюджет Якутии в ходе реализации проекта центра газодобычи?

- Да, конечно. Такие расчеты есть. Если говорить о налогах, то в целом при реализации проекта Якутского центра газодобычи они составят около 170 млрд рублей в бюджеты всех уровней. Местный налог на доходы физических лиц, по расчетам, составит 5 млрд рублей. Почему я его выделяю отдельно? Потому что этот налог идет непосредственно в муниципалитеты, на территории которых реализуется этот план. А, значит, проект будет работать на каждого жителя этих населенных пунктов.

Улуус нэһиликтэригэр

Сотурутаабыта Хатырык нэһиликтэригэр үөрүүлээх быһыыга-майгыга М.А. Охлопкова аатынан олохтоох библиотека саҥа үйэ сайдытын батыһан, саҥа кэрдиис үктэлгэ тахсан «модельнай» диэн аныгылыы ааттанан, ситэн-хотон, тупсан-кирэкэйэн быһылгы үлэ сылын үрдээн саҥалаата.

БИЛИИ КЫҤАТА — САҢА ҮКТЭЛГЭ

Библиотека 1931 сыллааха Дьокуускайдаагы комсомол уобаластаагы комитетта Хатырык нэһиликтэригэр комсомолетарыгар 20 кинигэни ытан аан бастагы библиотека тэриллтигэр олук уурбута. Оччотооҕу фонда 952 кинигэ буолбута.

1943-1944 сс. ааҕар балаҕан сэбиэдиэсэйинэн Тимофеева (Кривогорницына) Аграфена Тимофеевна үлэлээбитэ, кэлин кини, ылыыр талааннаах буолан, Дьокуускайдаагы радио ырыаһытынан үлэлээбитэ. 1950-1955 сс. библиотека сэбиэдиэсэйинэн Попов Иван Иннокентьевич үлэлээбитэ, кини үлэлиир сылларыгар кинигэ фондата 1409 буолбута. 1955-1985 сс. диэри библиотекаҕа Охлопкова Мария Алексеевна, САССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, М.К. Аммосов аатынан историко-этнографическай музей төрүттээччигэ, айымньылаахтык, бэринилээхтик үлэлээбитэ.

1958 с. библиотека фондата 7925 экземплярга тийээ үүммүтэ уонна Дьокуускайдаагы культурпросветучилище библиотечнай отделениетын студентарын практикаларын ааһар базовой библиотека буолбута.

1950-1955 сс. библиотекарадаабыт, 1964 с. тохсунньу 11 күнүгэр сельсовет председателинэн үлэлиир сылдьар Иван Иннокентьевич Попов Нам оройуонугар бастакынан типовой библиотека туттаран үлэҕэ киллэрибитэ, бу тутууну Мария Алексеевна Охлопкова САССР культуратын туйгуна буолбутугар уонна Хатырыкка үлэлээбитин 10 сылыгар сөп түбэһиннэрбиттэрэ. 1966 с. «Библиотека уонна ааҕааччы» А. Алексеев брошюраты тахсыбыта, библиотекарь М.А. Охлопкова уонна Хатырыктаагы библиотека үлэтин сырдаппыта. 1971 с. библиотекаҕа оҕолорго анаан туспа отделы Розалия Семеновна Собакина үлэлэспитэ, бу отдел библиотекарадарынан СР туйгуна С.И. Попова уонна Охлопкова Елена Ивановна үлэлээбиттэрэ.

Билигин библиотекаҕа СР культуратын туйгуннара Ульяна Антонова уонна Евгения Дьяконова айымньылаахтык үлэлииллэр. Ол курдук, 1999 с. Е. Дьяконова улууска ытыл-

лыбыт конкурса «Бастын сценарист», 2000 с. «Бастын библиотекарь-краевед» номинацияламмыта. 1997 с. «Сыл бастын библиотекара», 2001 с. «Сыл библиотекара», 2002 с. «Сельская библиотека — центр информации для населения» бырайыак кыайыылааҕа. 2008 с. «Бастын чинчийээччи-библиотека» номинация хаһаайына.

2009 с. ыччаттарга аналаах «Люби, цени свой родной язык» конкурса «Реалистичность и обоснованность проекта» номинацияламмыта.

Мань таһынан библиотека үлэһиттэрэ нэһиликтэ ытыллар мероприятиеларга барытыгар кытталлар. Евгения Афанасьевна араас мероприятиеларга сценарий бэлэмнээн, дьон махтаһын ылыан ылар. Кыайыы 60 сылыгар аҕатыгар Протопопов Афанасий Андреевичка СР культуратын үтүөлээх үлэһитигэр, Нам улуунун бочуоттаах кинитигэр, Аҕа дойдуну сэрэтиитин ветераныгар анаан «Өлбүттэр сүрэххэ тыһынаахтар» диэн брошюра таһаартарбыта. Оскуола сааһыттан хоһоон суруйарын сөбүлүүр, «Олоххо Айыы аналым» диэн 69 хоһоонноох хомуурунньуга 2001 с. тахсыбыта.

Олохтоох художник Иннокентий Юрьевич Пестряков үлэтин, айымньыларын сырдатар кинигэ «Сахалы куттаах ойууһут», М.А. Охлопкова «Үлэҕэ үлүһүйүү, үлэнэн дуохуйуу» бэлэмнээбит кинигэтэ сотору тахсыахтаах.

Библиотекаҕа элбэх реконструкция үлэтэ нэһиликт баһылыга А. Пинигин, олохтоох ОДКХ у.д.а. тэрилтэлэр күүстэринэн ытылынына. Баһаарынай сигнализация онорулунна, саҥа миэбэл, ортехника ытылынына, саҥа кинигэлэр кэлиилэр. Үөрүүлээх тэрээһингэ улуустаагы культура управлениетын начальнига И. Новиков, нэһиликт баһылыга А. Пинигин эбэрдэ тылларын эттилэр. Н.М. Рыкунов аат. кини библиотека директоры М. Софронова: «XXI үйэ ирдэбилэ буолбут аныгы технологиялар Хатырык библиотекатыгар киирдилэр, интернетти туһанын, электроннай кинигэлэри ааҕын. Улууска бизэс нэһиликт Бөтүн, Партизан, Хатырык, 1 Хомустаах, Түбэ «Модельнай» бырайыакка киирдилэр. Ааҕааччыларгыт элби турдуннар», — диэтэ.

Нэһиликт тэрилтэлэрин салайааччылары бэйэлэрин эбэрдэлэрин, сэмэй бэлэхтэрин тиргилэр уонна сылаас чэйдэх остуол тула олон истинник кэпсэтиллэр.

Альбина КУЛИЧКИНА,
Хатырык

Понедельник, 19 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.35, 13.50 Женский журнал
09.45 Жизнь здорово! 12+

Вторник, 20 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.35, 13.50 Женский журнал
09.45 Жизнь здорово! 12+

21.00 Время
21.30 Т/с «Дорога в пустыню» 16+
23.25 Вечерний Ургант 16+

Среда, 21 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.35, 13.50 Женский журнал
09.45 Жизнь здорово! 12+

Четверг, 22 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.35, 13.50 Женский журнал
09.45 Жизнь здорово! 12+

15.15 Федеральный судья 16+
16.10 Т/с «Убойная сила» 16+
17.00 Т/с «Нервный брак» 16+

Пятница, 23 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.35, 13.50 Женский журнал
09.45 Жизнь здорово! 12+

Суббота, 24 ноября

05.35, 06.10 Х/ф «Приходите завтра...»
06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости
07.35 Игрый, гармонь любимая!

09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря
10.15 Смак 12+
10.55 Михаил Ульянов. Маршал советского кино 12+

Воскресенье, 25 ноября

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Черные берега» 12+
07.40 Служу Отчизне!
08.15 Аладдин
08.40 М/с «Смешарики. ПИН-код»

РОССИЯ 1

Понедельник, 19 ноября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

Вторник, 20 ноября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

Среда, 21 ноября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Доярка из Хацпетовки. Вызов судьбе» 12+

Среда, 21 ноября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

Четверг, 22 ноября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва

Пятница, 23 ноября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане
09.05 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+

Суббота, 24 ноября

04.50 Х/ф «Кольцо из Ам-дылбалаах» («Маарыкчан-ам») ТВ

06.35 Сельское утро
07.05 Диалог
08.00, 11.00, 14.00 Вести-Москва

Воскресенье, 25 ноября

05.40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Смехопанорама

РОССИЯ 2

Понедельник, 19 ноября

11.00, 13.45 Все включено 16+
11.55, 09.00 Моя планета
12.25 В мире животных
13.00, 15.00, 00.15 Вести-спорт

Вторник, 20 ноября

11.00, 13.45 Все включено 16+
11.55 «Вопрос времени». Горы информации
10.25 Самые опасные животные

11.55 Роналду - проверка на прочность
13.00, 15.00, 18.00, 03.45 Вести-спорт
13.10 Язь против еды
14.40, 17.40, 08.25 Вести.ру

Четверг, 22 ноября

11.00, 13.45 Все включено 16+
11.55 Экспресс-курс Ричарда Хаммонда
13.00, 15.00, 17.40, 00.05, 04.10 Вести-спорт

Пятница, 23 ноября

11.00, 13.45 Все включено 16+
11.55, 07.50 Моя планета
13.00, 15.00, 18.10, 22.40, 03.45 Вести-спорт

18.25 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
19.25 Х/ф «Отряд «Дельта 2» 16+
21.35 30 спартакцев

Суббота, 24 ноября

11.00, 14.15, 09.30 Моя планета
13.00, 15.25, 18.10, 03.05 Вести-спорт
13.10 Вести.ру. Пятница

Воскресенье, 25 ноября

11.00, 07.45 Моя планета
13.15, 15.00, 17.55, 07.30 Вести-спорт
13.30 Моя рыбалка

19 ноября, понедельник

06:00 «Эбэнги хоһуун булчу-та Татылына» («Өлөөн») ТВ
06:30 «Бийигиннин үнтүлүс» («Анаабыр») ТВ
07:00 «Саха сирэ» 12+

21 ноября, среда

06:00 «Күөх мундук» («Анаабыр») ТВ
06:30 «Киһи үтүө аата ултанан» («Орто Халыма») ТВ
07:00 «Саха сирэ» 12+

20 ноября, вторник

06:00 «Люди северной залки» (ТВ «Черск»)
06:30 «Майя, значит, весна» (ТВ «Зырянка»)
07:00 «Саха сирэ» 12+

08:00 «Якутия» 12+
08:10 «Новый день» прямой эфир 6+
08:30 «Якутия» 12+
08:35 «Новый день» прямой эфир 6+

22 ноября, четверг

06:00 «Люблю тебя, мой Чукурда!» («Розовая чайка») ТВ
06:45 «Зимние краски» зарисовка
07:00 «Саха сирэ» 12+

21 ноября, среда

06:00 «Күөх мундук» («Анаабыр») ТВ
06:30 «Киһи үтүө аата ултанан» («Орто Халыма») ТВ
07:00 «Саха сирэ» 12+

24 ноября, суббота

07:00 «С бодрым утром!» зарядка
07:15 «Эбээн Бытантай уран тарбахтаах далбар хотугуттара» («Бытантай») ТВ

08:00 «Якутия» 12+
08:10 «Новый день» прямой эфир 6+
08:30 «Якутия» 12+
08:35 «Новый день» прямой эфир 6+

23 ноября, пятница

06:00 «Времена года. Зима» (ТВ «Спектр»)
06:30 «Анабарский национальный эвенкийский район» (ТВ «Анабар»)
07:00 «Саха сирэ» 12+

24 ноября, суббота

07:00 «С бодрым утром!» зарядка
07:15 «Эбээн Бытантай уран тарбахтаах далбар хотугуттара» («Бытантай») ТВ
07:30 «Олох кэмүс күһүнэ» («Сунтаар») ТВ

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер

08:00 «Якутия» 12+
08:10 «Новый день» прямой эфир 6+
08:30 «Якутия» 12+
08:35 «Новый день» прямой эфир 6+

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер
08:20 Смехопанорама

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер
08:20 Смехопанорама

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер

12:00 «Жизнь прекрасна!» 6+
13:00 «SVFU live» 6+
13:30 «Якутия. День заднем» итоговая 12+
14:05 «ТВ архыбыттан»: Тойон Дьаарыма бухатыр ырыата-тойуга («Амма») ТВ

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер
08:20 Смехопанорама

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер
08:20 Смехопанорама

25 ноября, воскресенье

05:40 Х/ф «Тревожное воскресенье»
07:20 Вся Россия
07:30 Сам себе режиссер

12:00 «Жизнь прекрасна!» 6+
13:00 «SVFU live» 6+
13:30 «Якутия. День заднем» итоговая 12+
14:05 «ТВ архыбыттан»: Тойон Дьаарыма бухатыр ырыата-тойуга («Амма») ТВ

КЭРИЭСТЭБИЛ

Бийиги дэиз кэргэн күндүттэн күндү, тапталлаах кэргэним, аҕабыт Колесов Федот Егорович 52 сааһыгар соһуччу ыарахан ыарыытынан бийиги кэккэбиттэн туораабыта б.д. сэтгэний 20 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Колесов Федот Егорович 1960 сыллаахха Нам оройуонун Арбын нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1976 с. М. Аммосов аатынан совхоз Арбыннаары биригээдигэр үлэтин сагалалаабыта. 1978 с. Кебөкөн кизһэни орто оскуолатын бүтэрбитэ. Советскай Армияҕа сулуусталаан баран, Томскайдаагы педагогикалык физкультурна уонна спорт салаатыгар үөрэнэ кирибитэ.

кыһаллара. Тапталлаах кэргэммин, аҕабытын олус суохтуубут. Суох буолбутун итэҕэйбэккэ, билигин да кириэн кэлиэ дэиз кэтэһэр курдукпут. Аҕабыт үлэлээбит үлэтин сыаналаан Дьоккуускайтан, Москвадан биер санаалаахтара, табаарыстара билсэллэрэ саныырга хаалыт дьонно аһыбытын мүлүүтүргэ дылы.

Кэргэнэ, уолаттара

Учебно-курсовой центр (Гос.лицензия: серия А № 203132) производит очередной набор на заочные курсы с применением дистанционных технологий по следующим направлениям: Автомеханик. Автоэлектрик. Администратор гостиничного дела.

ЭЛЭНЭ ЭБЭ ААТЫН СӨПКӨ ААТТААН! ЭЛИЭНЭ ЭБЭ ААТЫН БАҕАА-БЫРДЫМАН! ЭЛИЭНЭ - ЭЛИЭНЭ БУОЛУОХТААХ! ЭЛИЭНЭ ДИЭН! ЭЛИЭНЭ БУОЛБАТАХ.

АЛЕКСЕЕВА Полина Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыытынан күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оболоругар, сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит, ыар аһыгытын үлэстээбит.

Тимофеев Семен Никитич ыарахан ыарыытынан соһуччу өлбүтүнэн оболоругар Үһүргүнгэ, Таяҕа, Никитаҕа, кинилэр дэиз кэргэттэригэр, сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит.

Дьяконов Андрей Николаевич таптыыр уолбут, бырааптыт, убайыт б.д. сэтгэний 13 күнүгэр эмискэ ыалдьан күн сириттэн туораабытын аймахтарыгыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар диринг кутурбаммытын туран иһитиннэрээбит.

Дьяконов Андрей Николаевич ыларуустаагы уерэх управлениета, профсоюз улустаагы комитета, Хатырык 2 №-дээх «Кэскил» обо сайдар киннин коллектива итээчи Тимофеева Сардаана Николаевнаҕа биригэ төрөөбүт убай, төрөппүттэригэр Дьяконов Николай Анатольевичка уонна Евгения Афанасьевнаҕа тапталлаах уоллара, дэиз кэргэнигэр аҕалара

Сивцев Яков Егорович күндүтүк саныыр биригэ үөрэммит добоһотторугар Сивцев Егор Егоровичка, Таяна Яковлевнаҕа, кинилэр оболоругар тапталлаах оболоро, убайдара

АЛЕКСЕЕВА Полина Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыытынан орто дойдутун барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит.

Тимофеев Семен Никитич күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит.

Дьяконов Андрей Николаевич «Намкоммунтеплогэнерго» ААО дьаһалтата уонна профкома Хатырык участкаҕын маастарыгар Дьяконов Николай Анатольевичка, кини кэргэнигэр Дьяконова Евгения Афанасьевнаҕа, оболоругар, аймахтарыгар тапталлаах уоллара

Дьяконов Андрей Николаевич ууластаагы уерэх управлениета, профсоюз улустаагы комитета, Хатырык 2 №-дээх «Кэскил» обо сайдар киннин коллектива итээчи Тимофеева Сардаана Николаевнаҕа биригэ төрөөбүт убай, төрөппүттэригэр Дьяконов Николай Анатольевичка уонна Евгения Афанасьевнаҕа тапталлаах уоллара

Сивцев Яков Егорович күндүтүк саныыр биригэ үөрэммит добоһотторугар Сивцев Егор Егоровичка, Таяна Яковлевнаҕа, кинилэр оболоругар тапталлаах оболоро, убайдара

Тимофеев Семен Никитич ыарахан ыарыытынан орто дойдутун барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит.

Тимофеев Семен Никитич күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит.

Дьяконов Андрей Николаевич «Намкоммунтеплогэнерго» ААО дьаһалтата уонна профкома Хатырык участкаҕын маастарыгар Дьяконов Николай Анатольевичка, кини кэргэнигэр Дьяконова Евгения Афанасьевнаҕа, оболоругар, аймахтарыгар тапталлаах уоллара

Сивцев Яков Егорович күндүтүк саныыр биригэ үөрэммит добоһотторугар Сивцев Егор Егоровичка, Таяна Яковлевнаҕа, кинилэр оболоругар тапталлаах оболоро, убайдара

Сивцев Яков Егорович күндүтүк саныыр биригэ үөрэммит добоһотторугар Сивцев Егор Егоровичка, Таяна Яковлевнаҕа, кинилэр оболоругар тапталлаах оболоро, убайдара

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

“ЭНСИЭЛИ” - Нам уллуһун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам уллуһа, Нам сэл, Заложной ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru